

Culisele unei demiteri

În primele zile din septembrie, am pornit spre Piatra Neamț pe urmele demiterii lui Corneliu-Dan Borcia din funcția de director al Teatrului Tineretului.

Cronologie

În 1995, Corneliu-Dan Borcia este numit, de către Consiliul Județean, director al Teatrului Tineretului din Piatra Neamț. În 1999, în urma unui concurs, e reatestat în funcție, fără a semna vreun contract. În doi ani de zile, cresc tensiunile din teatru. În urma unui turneu la Arad, în octombrie 2000, se depun plângeri împotriva directorului. Înainte de Festivalul Internațional de Teatru din mai 2001, Consiliul Județean reduce o parte din fondurile destinate festivalului și venirii lui Andrei Șerban pentru a monta un spectacol. Andrei Șerban trimite o scrisoare deschisă prin care își exprimă nemulțumirea pe un ton vehement. În Consiliul Județean se propune demiterea lui Borcia, lucru imposibil înainte de terminarea festivalului. Treisprezece salariați ai teatrului, actori și tehnicieni, depun o nouă plângere la Consiliul Județean. Angajații care îl susțin pe Borcia – majoritatea – scriu și ei o scrisoare. Pe data de 3 august 2001, directorul Teatrului Tineretului este eliberat din funcție de către Consiliul Județean Neamț, prin „Hotărârea” nr. 41. În aceeași zi, este numit director interimar, pentru trei luni, actorul Cornel Nicoară. În urma demiterii, UNITER trimite o notă de protest. La sfârșitul lui august, un grup de oameni de teatru aflați la Gala Tânărului Actor de la Mangalia compun un nou protest care se încheie cu: *Suntem hotărâți să ne continuăm protestul până la reglementarea situației.*

Mai poate fi comentată demiterea?

Hotărârea de eliberare din funcție, semnată de Președintele Consiliului Județean Neamț, Raul Constantin

Bobeanu, și contrasemnată de secretarul general al Consiliului Județean, întemeiată pe articolul 104, litera „h” din Legea 215 privind administrația publică locală, este legală. Trei acte întăresc decizia de eliberare din funcție: Nota de constatare nr. 405 din 06.07.2001, întocmită de Serviciul Audit Intern și Control Financiar Intern; Raportul de specialitate al Direcției generale coordonare, control juridic, autoritate tutelară și stare civilă și al Direcției generale programe, prognoze, buget, finanțe; Expunerea de motive a Comisiei pentru cultură, învățământ, sănătate, protecție socială, cercetare științifică și agrement.

Luni, 3 septembrie, la Consiliul Județean Neamț, o parte dintre funcționari sunt încă în concediu. Mă duc mai întâi la cele două directoare generale care au semnat Raportul de specialitate. Ambele îmi spun că, la data demiterii, erau în vacanță. Viorica Gheorghe, director general la Finanțe, mărturisește: *Îmi pare rău de tot ce s-a întâmplat. Pentru mine, toți sunt egali.* Amândouă insistă să mă adresez domnului președinte al Consiliului, care știe cel mai bine. La poartă mi se spune că președintele Consiliului nu a sosit încă. Sus, aflu că, de fapt, e în sediu, dar e foarte ocupat. Discut cu vicepreședintele, Mihai Aileni, pe care îl găsesc mai repede decât mă așteptam. După ce află de ce am venit, mi-o retează scurt: *Nu dau nici o declarație. Bucureștiiul face prea multă teatură pe chestiunea asta. O demisie sau o demitere nu pot fi comentate. De ce să discutăm ceva care s-a sfârșit? Totul este tardiv. Dacă veneați în ziua când s-a întâmplat, poate comentam.* Încerc să îl înduplec și, treptat, deși foarte nervos, se dezleagă la vorbă. Ba chiar, la un moment dat, în toilul convorbirii, scoate un dosar din dulap și îmi arată justificator tot felul de acte, decizii, rapoarte.

Cine dă banii impune și strategia

Puteți să-mi detaliați motivele demiterii lui Corneliu-Dan Borcia?

Pentru orice contract de management există niște criterii de performanță. Ele nu au fost îndeplinite. Activitatea managerială este apreciată după rezultatele ei. Au fost cheltuieli enorme pentru spectacole și încasări minuscule. Noi am spus că suntem în stare să sponsorizăm spectacolele, dar măcar sala să fie plină de oameni. Despre faptul că oamenii nu vin la spectacole ce ziceți? E bine să se producă teatru de anvergură, pe care să-l putem prezenta în afară, dar și teatru pentru oamenii din Piatra Neamț. Dacă „provincialii” de aici doresc un anumit gen de teatru, de ce să nu le oferim ce le place? Mai ales că banii cu care se lucrează sunt bani publici, din impozite și taxe pe care contribuabilii îi pun la dispoziția teatrului. Să nu se uite că teatrul este subordonat, finanțat și creditat de Consiliul Județean. Cine dă banii impune și strategia. Noi suntem al doilea județ, pe țară, la șomeri. Facem mari eforturi pentru teatru și cultură.

Festivalul Internațional nu este o dovadă de reușită managerială?

Nu l-a făcut singur, l-a făcut împreună cu noi, cu banii Consiliului Județean, ai Primăriei, ai sponsorilor din acest oraș. Credeți că făceam festivalul dacă pentru noi, pentru județ, municipiu și oamenii acestui loc, nu reprezenta o laudă? Pe de altă parte, sponsorii dau bani fiindcă simt ceva pentru actul cultural, dar nu permit ca banul lor să fie aruncat în vânt.

S-au declarat ei nemulțumiți?

Ei protestează prin noi. Au venit toți la mine în birou și au spus că, până la ora actuală, nu au primit o decontare a festivalului. Noi, care am dat banii, trebuia să știm unde s-au dus.

Festivalul este făcut cu banii Consiliului Județean, dar nu directorul concepe proiectul?

Putea fi mult mai bun.

Se spuneți de faptul că a fost adus Andrei Șerban?

Andrei Șerban poate fi adus și cu, și

fără Borcia. Invitarea unei somități nu este o chestiune managerială. Dacă eu sunt prieten cu nu știu ce om de cultură, înseamnă că o colaborare cu el e reușita mea managerială? Nu cred că, dacă Andrei Șerban va fi invitat de comunitatea din Piatra Neamț, de conducerea Primăriei, de toți oamenii de cultură de aici, nu va da un răspuns pozitiv.

Știți că, la Gala Uniter din 2000, Corneliu-Dan Borcia a luat premiul pentru cel mai bun manager al anului?

Pentru cel mai bun actor.

Nu, manager.

L-a dat conducerea UNITER, care e țărănistă. L-a dat Caramitru.

Consiliului Britanic a oferit premiul.

Domniță, asta a fost aprecierea dâșnilor. Pentru noi, care avem un dosar aflat acum pe masa procurorului, nu înseamnă mare lucru. Activitatea managerială are două laturi distincte: artistică și administrativă. Premiul s-a dat pentru activitatea artistică. Pe asta nu o discutăm. Noi ne referim la date și cifre. Iar demiterea lui Borcia nu este o crimă pentru România. Nimeni nu este lipit de scaun. El nu a reușit să țină în mână un colectiv de șaptezeci de oameni.

Persoanele nemulțumite sunt în număr de treisprezece.

Sunteți greșit informat. Toată lumea a protestat. Iar cei tineri nu au spus nimic pentru că le-a fost frică de director, să nu-i dea afară și să-și piardă și bucata nenorocită de pâine pe care o aveau. Li se dădeau niște salarii de mizerie.

Noi trebuie să armonizăm colectivul ăsta de actori tineri care au fost terorizați. Pe Nicoară l-am băgat în groapa cu lei. E un climat teribil, o atmosferă viciată.

Dar în 1999, când a fost re-atestat în funcție, nu se știa că Borcia este incompetent?

Domniță scumpă, în '99 era altcineva la putere! L-au ținut în brațe. Dacă luați o hotărâre a Consiliului Județean de atunci, din care făceam parte, și eu, vedeți că s-a analizat activitatea lui Borcia și s-a propus schimbarea lui, însă nu s-a reușit.

Eu am o relație bună cu Borcia. l-am spus de nenumărate ori: „Rezolvă problemele instituției! Consultă-te cu Consiliul de administrație, cu liderii de sindicat și cu directorul economic!”

Când a fost demis, i s-au arătat motivele?

Sigur că da. Dar le știa. De pildă, i-a venit decizia de pensie și, fără să-l întrebe pe ordonatorul principal de credite, a modificat în cartea de muncă și a trimis înapoi decizia, anulată. Nu e posibil să faci lege cu de la sine putere! Sigur că salariul e mai mare decât pensia, e și asta o motivație pentru a sta

mai mult într-o funcție. Dar de ce, la un moment dat, să nu dăm unui tânăr posibilitatea să se afirme? Credeți că dacă pleacă Borcia se dărâmă Teatrul Tineretului? Putea să stea până la adânci bătrânețe în această funcție, dar nu a respectat niște reguli. E acuzat de proasta gestionare a banului public. Există o notă de constatare și de control. (Răsfoiește dosarul.) Uitați, este semnată de stimabilul nostru director.

E din 23 martie 2001.

Da, chestiunea e veche. (Dă paginile, în căutarea altor hârtii. Printre altele, îmi cade sub ochi și petiția semnată de cei treisprezece angajați ai teatrului.)

Văd aici niște extrase din presă. Faptul că s-a scris atât de bine despre teatru nu a contat deloc?

La ce să conteze? Dacă scrie Cristina Modreanu în „Adevărul”, credeți că semnăturile în fals ale lui Borcia nu mai există? Vorbele de bine nu țin de cald nimănui. Cultura ce înseamnă? Fac artă de dragul artei, sau fac artă pentru oameni?

Pentru ca teatrul să nu treacă la Consiliul Local...

Expunerea de motive a Comisiei pentru Cultură mă provoacă: pomeniște de "spectacole de calitate îndoielnică". Cel mai bun lucru este să îl provoc și eu la o discuție pe domnul Cristian Livescu, președintele comisiei, critic de teatru și autor al unei cărți în curs de publicare, despre Teatrul Tineretului. Așadar, specialist. În ultimii doi ani nu au fost evenimente serioase, iar la ultimul festival, prezența teatrului a fost ștearsă. Partea rea este că noi am investit în spectacole și așteptam sala plină, ceea ce nu s-a întâmplat. În plus, au fost deplasări foarte puține în județ. Contribuabilii sunt nu doar din Piatra Neamț, ci din tot județul.

Cum rămâne cu slaba calitate a spectacolelor?

Eu, personal, nu am fost întru totul de acord cu calificativul ăsta, susținut de foarte mulți colegi din comisie, formată din profesori, doctori și care

Un Scandal cu publicul din Piatra Neamț; totuși, în regia lui Vlad Mugur

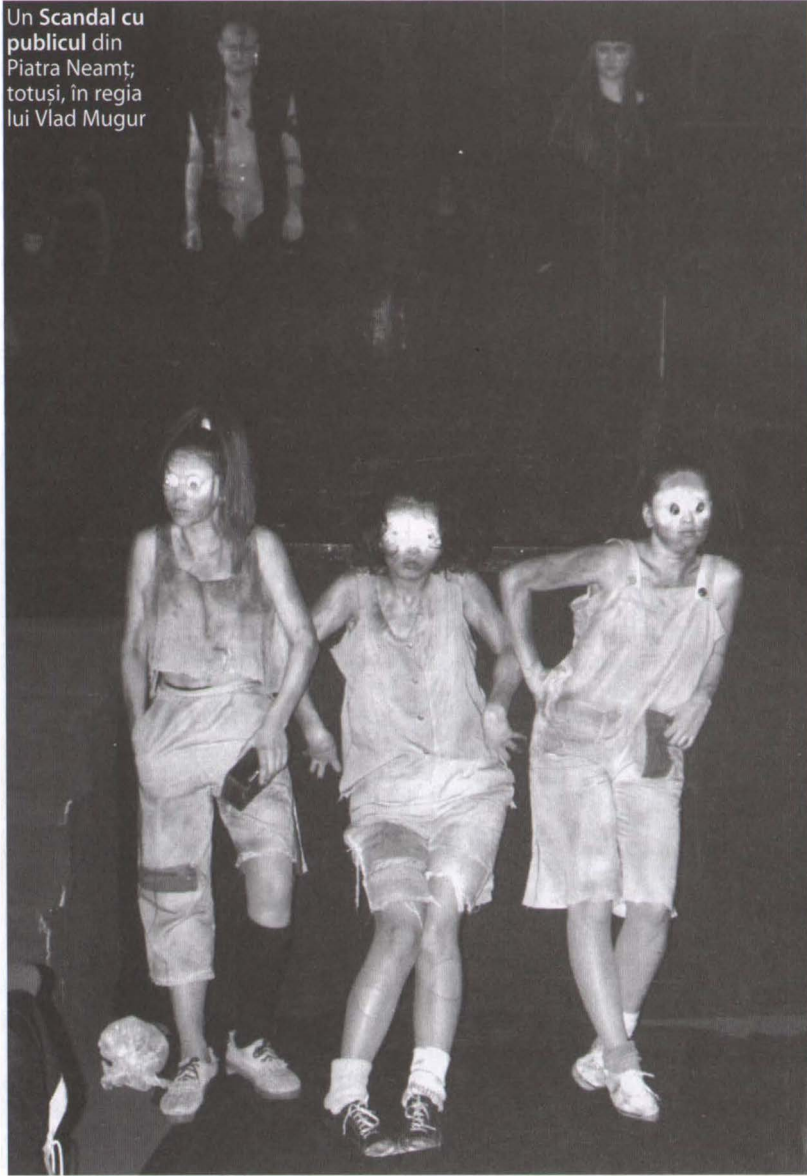

foto: Cornel Miftode

cuprinde chiar un fost director al teatrului, domnul Gheorghe Bunghez. Sunt însă două lucruri remarcabile în strategia directorului: accentul pe dramaturgia tânără și pe regizorii tineri. S-a mers pe dorința de experiment și de noutate. A fost importantă echipa, mai puțin starurile. De asemenea, s-a menținut o trupă tânără, cu contract determinat, pe un an, care, la nevoie, se putea reinnoi. Deci, Borcia a început reforma teatrală, lucru pentru care a fost lăudat, dar care stârnește și discuții. Au existat trei sau patru montări istorice: *Np̃ile c'lug'rijei* portugheze (regia: Mihai Măniuțiu - n.n.), *Livada de vi[ini]* (regia: Igor Larin - n.n.), *Scandal cu publicul*

Pornografie? Nu, Jucăria de vorbe după Argezei, în regia lui Alexandru Dabija

(regia: Vlad Mugur - n.n.), ultima a fost chiar un risc estetic. Restul spectacolelor au fost de mână a doua. Care au fost spectacolele slabe invocate în raport? Cele din ultima stagiune: *Ocean Caf*, un spectacol însăilat, care are numai câteva momente bune și nu aduce în linia întâi un regizor necunoscut. Apoi, *Beetles* [i toat' lumea era a mea, care a fost interesant, dar nu de mare valoare. Un teatru nu trăiește numai prin spectacole de mare valoare... Atunci, ca director, las la o parte experimentul și merg pe spectacole de public! Dar nici aici, în afară de *Vota*] și *Bau și Tache, Ianke* [i Cadu, nu s-a întâmplat nimic. Trebuie ținut seama că județul e sărac, al doilea ca șomaj în țară. Fondurile cerute pentru festival și pentru venirea lui Andrei Șerban au contrariat. Dar nu e o mândrie, în condițiile astea, că vine Andrei Șerban, că directorul teatrului ia un premiu pentru management etc? Eu așa cred, dar alții, din păcate, nu

judcă așa. În discuțiile din comisie am încercat să-i conving pe colegi de necesitatea unor asemenea proiecte. Din păcate, alte criterii au prevalat. Degeaba pleacă toți din ședință convinși, dacă la semnarea sumei de bani încep să se gândească la copiii instituționalizați. Pe acest fond a apărut scrisoarea lui Andrei Șerban. Eu i-am înțeles reacția, dar atacul la adresa președintelui Consiliului Județean era foarte direct. De aici a început escaladarea tensiunii. Am aflat că fostul director nu a avut contract în ultimii doi ani. În 1999, a fost re-atestat pe post. Președintele Consiliului Județean nu a semnat un contract pe 4 ani, pentru că se afla la capăt de mandat și nu știa dacă și anul următor va mai fi în aceeași funcție. Poate că viitorul președinte venea cu o altă viziune... A mai fost ceva care a determinat o stare de criză. La începutul acestui an apăruse, de la Ministerul Culturii, ideea că instituțiile de cultură trebuie preluate de consiliile locale. Teatrul, nechemându-se „Județean”, ar fi trebuit să treacă la municipiu. Ne-am opus, dar această măsură plutea în aer. M-am temut că schimbarea de la un consiliu la altul va funcționa și ca un șantaj. Președintele Consiliului Județean ne-a spus: „Nu mai pot să suport asemenea audiențe, câte patru-cinci pe zi, pro și contra lui Borcia. Cred că până la urmă vom trece teatrul la Consiliul Local”. Noi nu am vrut, pentru că, la Consiliul Local, prezența oamenilor de cultură este foarte palidă, aproape inexistentă. Am zis să nu lăsăm teatrul în asemenea condiții. De-acum repertoriul va fi aprobat de Comisia pentru Cultură? Nu ne vom coborî până acolo. În Consiliul de Administrație al teatrului sunt doi membri în Comisia pentru Cultură. Unul dintre ei sunt eu. Periodic, vom da raportul despre dominantele repertoriale și opțiunile pentru regizori. Însă nu vreau ca această schimbare să se transforme într-o mică revoluție culturală. Voi veghea, cu toată seriozitatea și răspunderea, să nu trecem în extrema cealaltă: citirea textelor, aprobarea lor. Nu vrem asta, ci o relansare spectaculoasă a teatrului.

„Nu înțeleg de ce se face vâlvă“

În discuțiile cu oficialitățile de la Consiliul Județean, cel mai des este invocată tensiunea din teatru. Când ajung acolo, Ada Lupu tocmai face audiențe pentru spectacolul pe care îl

pregătește. Este interesant că, la aflarea vestii că Borcia nu mai este director, Ada nu s-a retras: Proiectul este inițiat de Borcia, dar faptul că am rămas nu este, cred, o dovadă de lașitate. Vreau să arăt calitatea lucrurilor pregătite de el, ca director. Viitoarea montare are în distribuție numai fete. Așadar, pe culoare se află mai ales actrițe. Totuși, dau și peste doi actori dintre cei care au semnat protestul „celor treisprezece”. În plus, pentru că teatrul a pierdut locuințele de protocol în care erau cazați actorii care nu sunt nemțeni, acum, aceștia locuiesc în teatru, în „Rotondă”. Spațiul care, de obicei, e rezervat lecturilor la masă și serilor „de protocol”, se transformă noaptea în dormitor, iar dimineața, după ce se strâng saltelele, revine la destinația inițială. Unul dintre actorii din Rotondă mă întâmpină cu: Nu înțeleg de ce se face atâta vâlvă. Doar s-au mai schimbat directori. La privirea mea stupefiată, explică: Problema cu cine-i directorul a rămas undeva în urmă atâta timp cât eu locuiesc în Rotondă și nu mi-e clar ce se va întâmpla cu mine mâine. Este unul dintre cei care au semnat scrisoarea de susținere a lui Borcia... Alt actor, care este doar de un an la Piatra Neamț, și el supporter al fostului director, îmi spune: Actorii care l-au susținut pe Borcia au făcut-o nu pentru el, ca om, ci pentru proiectele lui teatrale. Dar unde sunt mulți oameni nu pot fi toți mulțumiți: unul vrea bani, altuia nu-i convine unde stă sau nu-i place ce joacă. Noi am făcut toate demersurile, am vorbit cu prefectul, i-am spus că ne convine programul managerial al lui Borcia. Dar problema ne depășește. Suntem la cinci pași de Consiliul Județean (teatrul și prefectura se află în clădiri învecinate - n.n.) și noi, actorii și regizorii care am semnat scrisoarea de susținere a lui Borcia, nu am putut face nimic. S-a trecut și se trece în continuare peste noi. Nu știu ce criterii are Consiliul Județean. Să zicem că Borcia e doar unul dintre directorii din România, te poți dispensa de el. Dar să nu-l aduci pe Andrei Șerban?!

Ce-ar zice spectatorii din București

În dosarul pe care mi l-a arătat vicepreședintele Consiliului Județean, pe scrisoarea celor treisprezece, de plângere împotriva fostului director al teatrului, am văzut numele și semnăturile câtorva actori. Tudor Tăbăcaru este unul dintre ei.

Care au fost nemulțumirile tale?

Din partea mea, nici o nemulțumire. Am citit în presă că l-au demis pe motiv politic.

Dar, alături de alți actori, ai depus plângere la Consiliul Județean.

Nicăieri nu figurează semnătura mea, numele meu nu s-a pomenit în nici o discuție. Poate, la nivel de bărfă. Eu am fost o singură dată la prefectură, atunci când a fost vorba despre tichetele de masă. Aflasem de la teatrul din Galați că se dau la bugetari. Întâi l-am întrebat pe domnul Borcia, el a zis că nu știe nimic. Atunci am zis: Hai să mergem să întrebăm la prefectură. Și problema s-a rezolvat.

Hârtia pe care am văzut-o eu e semnată de treisprezece angajați nemulțumiți de director.

A apărut ceva în presa locală, dar era anonimă. Atunci se vorbea, dar la nivelul bărfei, despre câțiva angajați. Într-adevăr, în cea scrisoare erau niște vorbe pe care le-am zis eu la o ședință. Poți să mi le spui și mie?

Nu mai țin minte. Cineva a înregistrat atunci și a trimis o anonimă. Pe noi nimeni nu ne întreabă ce părere avem. Întreb eu acum.

Aveam mai multe probleme, dar în special cea financiară. Salariile erau mici.

Apoi, nu ni s-a spus niciodată nimic, nu am fost anunțați de nimic. Nu ni s-a dat voie să spunem nimic. Dacă aveai o părere diferită, împotriva vreunui spectacol al teatrului, se spunea că e copilul nostru, că trebuie să ținem la el etc.

Există o stare de tensiune în teatru?

Nu am simțit așa ceva.

Ai ceva împotriva genului de teatru pe care l-ai jucat?

Ni se spunea mereu: ce ni se dă, aia să jucăm. În ultima vreme, ne transformaserăm în roboți. Chiar dacă ai văzut că-i negru, dacă a zis șeful că-i alb, așa zici și tu. Deci nu am spus că mie genul ăsta de teatru nu-mi place. Mi-e foarte ușor să fac ce mi se spune: ia piatra de aici cu fluierașul în gură, fluieră de trei ori și pune-o acolo. Eu, ca actor, nu găsesc nimic bun în asta. Parcă îmi pierd timpul. Aș vrea să discut cu regizorul, să creez un caracter etc. În ultimii doi ani, nu am avut nici o satisfacție ca actor, nu am jucat nici un rol ca lumea. Se tot spunea: facem teatru de echipă. Iar echipa nu funcționa. Pe lângă asta, e foarte greu să trăiești cu frică: îmi expiră contractul și nu mi se mai prelungeste. Nu se puteau rezolva toate acestea cu directorul?

Absolut deloc. În ultimul timp, din câte am văzut, el nu vroia. Ni se spunea: „Nu te uita în curtea altuia!”. Totul era secret. Se afla în ultima zi cine și ce montează. Până la urmă, într-un teatru, actorul duce greul. Noi ajunseserăm ultimii în teatru. Iar dacă ni se spuneau cuvinte urâte, nimeni nu intervenea. În plus, deși se spunea că suntem un teatru bun,

de doi ani nu am mai făcut un turneu la București. De străinătate, ce să mai vorbim, dacă și în țară am fost doar cu Romantșii, la Oradea, Galați, Arad. Cu altă montare nu am mai ieșit. Ni se zicea că nu sunt bani. Mai avem și spectacole ca, de pildă, Scandal cu publicul și La Dallas, care la Piatra n-au prins și nici nu aveau cum să prindă. Ar fi trebuit duse în țară, la alt public. Aș fi fost curios să aflu ce-ar zice spectatorii din București că noi spunem asemenea cuvinte în spectacol.

Am multe calități

Un alt actor nemulțumit este Victor Giurăscu, care reprezintă și un caz special: e singurul căruia nu i s-a mai prelungit contractul de muncă. Ca actori, noi practic nu existam, în afară de cei care îl laudau pe fostul director. La ședință, am avut curajul să mă ridic și să spun câteva lucruri. Asta s-a răsfânt asupra mea. Nu mi s-a părut corect și am considerat-o ca pe o vendetă. Nu sunt un actor slab, am multe calități, pot să cânt, pot să dansez, ceea ce aici, în teatru, în afară de doi-trei actori, nu prea poate să facă nimeni.

Giurăscu îmi povestește, pe îndelete, ce s-a întâmplat în turneul de la Arad, ultima picătură pentru cei care deja nu mai aveau încredere în Borcia: Cei de la Arad au trimis 25 de milioane de lei ca să închiriem un autocar bun pentru deplasare. Ei nu, s-a luat de la „Troleibuzul SA” un autobuz care mergea cu 35 de kilometri pe oră, pentru că era conceput pentru „școală”. Așa, am ajuns la destinație în 20 de ore. Era să dea colțul vreo doi, pe unul l-am și băgat în spital, pe Adrian Comănețiu, regizor tehnic. În plus, pe statul

de diurnă s-au trecut toți, cu tot cu director și secretar literar, care nici nu au fost plecați cu noi. Nu e prima dată. Teatrul se mutase sus, la birouri. Cei de pe scenă nu mai contau. Ca și Tăbăcaru, Giurăscu declară că nu era de acord cu genul de teatru promovată: Am jucat în aproape toate piesele, cu mici excepții. În Crima din strada Lăncine, de exemplu, am refuzat să joc în corul din spatele scenei. Trebuia să miști o ușiță și să scoți niște sunete. Eu asta nu fac. Apoi, când trebuia să vină Andrei Șerban, se auzea că în rolurile principale din *Imbl nzierea scoției* vor juca Maia Morgenstern și Mircea Rusu. Păi, dacă tot făcea un proiect la Teatrul Tineretului, de ce nu ne folosea pe noi, care suntem aici? Nu vreau să-i duc tava Maiei Morgenstern! După ce aud păreri ambelor părți, doresc să aflu dacă, în cazul în care ar fi existat solidaritate între ei, problemele s-ar fi rezolvat. Îmi răspunde Dorina Haranguș: Borcia era neașteptat de pasiv – lucru de neînțeles. Nu încerca să facă ceva pentru a se ieși din criză. Noi am încercat să-i venim în ajutor. L-am întrebat ce putem să facem. Răspunsul era: „Nu am încredere în voi”. Pe de altă parte, tot ea spune: Cred că în oricare alt teatru din țara asta aș fi jucat mult mai puțin decât aici.

„Mi-a spus că nu-l poate da afară”

Mai există o categorie de angajați, deosebit de vehementă în conflictul demiterii: „tehnicul”. Cea care îmi povestește despre acest subiect este Ada Lupu: Când am lucrat cu ei la Beatles [i toat' lumea era a mea am

foto: Corneli Mirțoae

Lección de Eugen Ionescu în regia lui Niky Wolcz (Teatrul La Mama, New York) la Piatra Neamț

avut probleme enorme. Ca de exemplu: decoral se lucra de la 10 până la 3, când plecau acasă. Apoi, cel care a sudat patul de fier forjat nu l-a întărit suficient. Astea nu sunt lucruri cu care să te joci, putea să cadă cineva. Mai e ceva: ei nu salută. Sunt lipsiți de respect față de actor. Au impresia că sunt suverani pentru că sunt mai bătrâni, probabil. La un moment dat, am avut nevoie de un sunetist. Nu a venit niciodată la repetiții. Am ales muzica împreună cu altcineva, am lucrat-o la computer, a fost o muncă enormă. La spectacol, când a venit sunetistul, a fost un dezastre. Greșea toate pozițiile de muzică, dacă era un moment dramatic, el punea o muzică veselă și invers. Borcia spunea că nu-l poate da afară.

Trebuie să stai pe capul Consiliului Județean

Ultima persoană cu care am discutat în Teatrul Tineretului este directorul interimar, actorul Cornel Nicoară, angajat al teatrului de când a terminat facultatea. A fost și director între 1971 și 1989. Înainte de a începe să dialogăm, domnul Nicoară îmi arată o hârtie: Borcia a fost numit director de mine. Eram consilier la Cultură pe vremea aceea.

Îl întreb ce planuri are pentru cele trei luni de interimat.

Vreau să creez o atmosferă cât de cât creativă. Teatrul traversează o criză de autoritate îngrozitoare. Le-am spus actorilor: „Încercați să faceți efortul de voință și de imaginație să vă gândiți că teatrul își începe activitatea acum. Nu țipă nimeni, nu înjură nimeni, nu se ia nimeni de păr cu nimeni”. Proiectul pe care-l susțin, prioritatea numărul unu, este montarea Adei Lupu, [mp'ratul mu]ltel[ar]. Bani cred că nu prea sunt, dar miza spectacolului este foarte mare, așa că trebuie să fac rost.

Venirea dumneavoastră aici după acest scandal nu vă pune într-o postură ingrată?

Sunt lucruri care nu mă afectează direct. E o situație în care va trebui să dovedesc înțelepciune, tact și destulă inteligență.

Ce gen de teatru vreți să promovați? Teatru adevărat, bun. Nu fug de experimente, dar sunt obligat să fac și spectacole la care să vină lumea.

Opriți vreun spectacol dintre cele care se jucau?

Sunt câteva texte în care duritatea limbajului deranjează. La Dallas, de pildă, care are deja doi ani vechime, așa că nu cred că o să-l mai jucăm.

Preluați Festivalul Internațional de Teatru?

În principiu, da. Însă, dacă văd că nu-mi

ajung banii pentru teatru, nu pot să mă bat cu morile de vânt. Nu pot să trăiesc cu teroarea că se face festival, dar până în ultima clipă nu sunt bani. Se vorbește despre niște reîncadrări în teatru.

E cazul lui Victor Giurăscu. Nu putem să-l înlocuim, joacă în multe spectacole. Așa că i-am prelungit contractul. Peste trei luni o să candidați la funcția de director?

Nu am vrut nici acum să fiu director. Totuși, când am aflat că vor să vină oameni din afara teatrului, am spus că mă voi înscrie la concurs. Atunci am fost pus director interimar. Ca vechi actor al teatrului, mă afectează orice lucru negativ care se afirmă despre el. Dacă în aceste trei luni pot schimba atmosfera din interior, voi candida. Dar, în momentul de față, mă îndoiesc. Vreau să joc, nu sunt director de meserie. Cine se cramponează de funcția asta e tâmpit.

Dacă veți ajunge director, nu vă temeți că veți fi schimbat, la rândul dumneavoastră, de Consiliul Județean?

Le-am comunicat deja celor de la Consiliul Județean că nu le va fi ușor cu mine, pentru că sunt incomod. Trebuie să stai pe capul lor. Să le explici de ce ai nevoie de bani. Eu îmi asum incomoditatea scaunului.

Mirona Hărăbör

Corneliu-Dan Borcia:

„O înștiințare și atât”

Cum s-au degradat relațiile dintre dumneavoastră și forurile locale?

Repede și sigur. Totul a pornit de la nemulțumirea unui mic grup, format, la vremea respectivă (decembrie 2000), din trei actori și trei tehnicieni, nemulțumiri iscate de o deplasare la Arad în condiții destul de proaste. Am avut, atunci, o întâlnire cu toată trupa, încercând să aplanez, pe cât posibil, conflictul. Socotind că nu a fost suficient ce hotărâsem eu, au mers cu prima jalbă la Consiliul Județean. În loc să fiu chemat la o discuție pe această temă, ori să vină la teatru pentru a se interesa de adevărul celor reclamate, consilierii au socotit că e mai bine ca acea jalbă să fie publicată în presa locală, cu toate comentariile de rigoare. Asta a fost scânteia. A urmat povestea cu Andrei Șerban; consider că imposibilitatea de a-l aduce la Piatra Neamț pentru un atelier și pentru realizarea unui

spectacol constituie cel mai mare eșec al meu, ca director. Mai ales că perfecționasem proiectul în amănunt. Cred că atunci ar fi fost momentul să-mi dau demisia. Am și fost sfătuit, de altfel, de către un vicepreședinte de la Consiliul Județean, în urma unui control financiar, să fac un asemenea gest. Am refuzat, căci nu mă simțeam cu nimic vinovat. Iar faptul că acel control nu a fost urmat de nici o măsură disciplinară (amenzi, penalizări, sancțiuni) mi-a justificat, cred, gestul.

Cei care au luat atât de ușor în considerare niște scrisori anonime aveau cunoștință cu adevărat de ceea ce se întâmplă în teatru? Vedeați măcar spectacolele?

Unii, da, alții, nu.

Am citit în presa locală, apoi în Expunerea de motive a Comisiei

pentru cultură... a Consiliului Județean că dumnealor (consilierii) considerau că unele spectacole frizau vulgaritatea. Și-au exprimat față de dumneavoastră punctul de vedere, sfătuindu-vă să faceți altfel de spectacole?

Abia după ce au citit anonimele și-au făcut, probabil, o părere. Mai mult, în decursul directoratului meu, șeful Comisiei pentru cultură a făcut parte din Consiliul de administrație al teatrului și era la curent cu toate proiectele noastre. La fel și inspectorul-șef de la Cultură. Dar să revenim la povestea cu Andrei Șerban. Mi-am asumat eșecul și mi-aș fi dat demisia dacă asta nu s-ar fi întâmplat cu o lună înainte de festival. Or, firea mea de ardelean nu m-a lăsat să abandonez totul. Am făcut efortul de a mai organiza o dată festivalul de teatru, cu fonduri puține din partea